

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф. д-р Силвия Трифонова Трифонова-Праматарова*
УНСС, катедра „Финанси“, Финансово-счетоводен факултет
Научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и
застраховка“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ в Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград

Автор на дисертационния труд: *Николетта Дека*
Тема на дисертационния труд: *Ефектите от пандемията Covid-19*
върху гръцката икономика

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 1169/24.07.2023 г. на Ректора на Югозападен университет „Неофит Рилски“ проф. д-р Борислав Юруков

1. Информация за дисертанта

Докторантката се е обучавала по докторска програма в редовна форма на английски език на обучение по професионално направление 3.8. Икономика, област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ в катедра „Финанси и отчетност“ при Стопански факултет в Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

Представеният за рецензиране дисертационен труд е посветен на много актуален и значим проблем за нашата южна съседска държава, а именно – влиянието на пандемията от Covid-19 върху икономиката на Гърция.

Дисертационният труд е разработен в общ обем от 280 страници. Той съдържа 12 номерирани части, сред които увод, 10 части и заключение, библиография и едно приложение.

В началото на труда са представени списъци на таблиците, диаграмите и фигурите, поместени в труда.

В изложението се съдържат 14 таблици, 18 диаграми и 5 фигури.

В Увода на труда са посочени актуалността на проблематиката, целта на изследването, изследователските хипотези, въпросите, които се поставят с дисертационното изследване, изследователските задачи, използваната методология в труда, както и кратко описание на приносите на труда и на съдържанието в отделни части на труда.

Основната цел на дисертационния труд е да се анализират данъчните приходи на Гърция в регионален мащаб и да се идентифицират основните фактори, които обясняват разликата в капацитета на данъчните приходи на страната.

Трудът има за цел да отговори на следните *изследователски въпроси*:

1. Кои фактори влияят най-съществено върху капацитета на регионалните приходи на Гърция?

2. Как се представят различните региони на Гърция по отношение на данъчните приходи?

3. Може ли да се очаква резултатите от провинциалните данъци да варират в различните провинции?

4. Как може най-добре да се увеличат данъчните приходи в Гърция чрез промени в политиката?

В съответствие с изследователските въпроси, докторантката е поставила следните *задачи на труда* (според мен обаче те са наречени неправилно цели):

1. Да се изследва връзката между данъчната тежест и различни социални и икономически елементи.

2. Да се оцени ефективността на събирането на данъци в Гърция на регионално ниво.

3. Да се анализират различията в регионалните данъчни приходи в Гърция.

4. Да се дадат съвети на гръцките политици как да стимулират усилията на страната за събиране на приходи.

Формулирани са следните пет *изследователски хипотези на труда*:

H1: Гръцката здравна система успя да се справи с пандемичната криза от Covid-19 чрез ефективна координация на здравните ресурси, прилагане на превантивни мерки и навременно вземане на решения.

Н2: Управлението на кризата в гръцката здравна система по време на пандемията от Covid-19 може да се характеризира като успешно въз основа на ниските нива на инфекция, ефективните мерки за ограничаване и минимизираното въздействие върху инфраструктурата на здравеопазването.

Н3: Слабостите на гръцката здравна система в усилията ѝ да се справи с пандемичната криза от Covid-19 включват неадекватна здравна инфраструктура, недостиг на медицински консумативи, ограничен капацитет за тестване и предизвикателства в съобщенията и комуникацията в общественото здравеопазване.

Н4: Силните страни на гръцката здравна система в усилията ѝ да се справи с пандемичната криза от Covid-19 се крият в нейната стабилна система за първична медицинска помощ, проактивно наблюдение и проследяване на контакти, ефективно сътрудничество между доставчиците на здравни услуги и органите за обществено здравеопазване и използването на технологии за телемедицина и дистанционно наблюдение.

Н5: Чрез прилагане на стратегии като укрепване на инфраструктурата на здравеопазването, подобряване на възможностите за тестване и проследяване на контакти, подобряване на комуникацията и съобщенията за общественото здраве и инвестиране в научни изследвания и развитие, гръцката здравна система може допълнително да увеличи усилията си за справяне с пандемията от Covid-19, което води до повишен успех и ефективност при управлението на бъдещи огнища.

Методологията, използвана за постигане на целите на изследването, включва теоретико-методологичен анализ, описателен метод, сравнителен анализ, емпиричен анализ. Авторката е конструирала два регресионни модела. Приложени са всички диагностични тестове.

Списъкът на използваната литература включва общо 254 използвани литературни източници. Множеството използвани и цитирани литературни източници в дисертационния труд в показват, че докторантката познава много добре изследваната проблематика.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Първата част на дисертацията е уводът.

Втората част е посветена на същността и теоретичните основи на кризите. Разгледана е теорията на Н. Талеб за черния лебед и теорията на Е. Лоренц за ефекта на пеперудата.

В 3-тата част са представени дефиниции на кризите, уточнени са различните категории кризи според различни фактори. Идентифицирани

са основните причини и основните характеристики на кризите, и е описана хрониката на неотдавнашната пандемична криза от Covid-19.

В 4-тата част акцентът е поставен върху основните етапи на развитието на дадена криза. Те се отнасят до продромалния стадий, стадия на остра криза, стадия на хронична криза и крайния етап на разрешаване на кризата.

5-тата част е посветена на управлението на кризи. Дефинирано е управлението на кризи и е описана процедурата за целта. Анализирани са основните правила за управление на кризи, тяхното основно съдържание и стратегията за кризисен мениджмънт. Посочени са основните етапи на управлението на кризата.

В 6-тата част са описани плановете за управлението на кризи.

7-та част акцентира върху пандемията от Covid-19. Анализирани са секторите в Гърция, върху които пандемията оказва най-силно влияние.

8-та част е посветена на стратегиите за управлението на кризи. Такива са стратегията за превенция, стратегията за реакция, стратегията за атака и защита, стратегията за последствията от прегледа, комуникационната стратегия и накрая стратегията на процедура за позициониране.

9-тата част е посветена на гръцкия здравен сектор.

В част 10 е направен анализ на развитието на гръцката икономика преди и след пандемията от Covid-19 – по отношение на основни макроикономически показатели като заетост, безработица, инфлация, заплати, печалби на бизнеса, подоходно неравенство, бедност, показатели на платежния баланс и др.

В част 11 са представени основните методологични въпроси на изследването.

Част 12 е посветена на емпиричните резултати, получени от проведеното изследване. Акцентира се върху финансовото въздействие на пандемията от Covid-19 върху гръцката икономика.

Част 13 е посветена на регресионния анализ. Регресионният анализ показва отрицателна връзка между нетния вътрешен кредит и лихвения процент по кредитите. Пандемията от Covid-19 се отразява отрицателно както на нетния вътрешен кредит, така и на лихвения процент по кредитите.

Част 14 е заключението на труда. Систематизирани са най-важните изводи и обобщения, до които достига докторантката в хода на извършения анализ. Но не става ясно каква е ефективността на събирането на данъци в Гърция на регионално ниво и каква е връзката между данъчната тежест и различните социални и икономически елементи, които

са зададени като изследователски задачи на труда. Добре би било по-ясно да се посочи всяка от изследователските хипотези потвърждава ли се или се отхвърля.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Мога да посоча два научни и научно-приложни приноса на дисертационния труд на докторантката, а именно:

1. Направен цялостен анализ на въздействието на кризата от Covid-19 върху гръцката икономика, в сравнение с икономическата и дълговата криза от 2008-2012 г. Изследването на ефекта от Covid-19 като уникално събитие „Черен лебед“ обогатява съществуващата специализирана финансова литература.

2. Направена оценка на въздействието на пандемията от Covid-19 върху основните макроикономически променливи на БВП, заетост, безработица, инфлация, заплати, печалби на бизнеса, доходно неравенство, бедност, показатели на платежния баланс и др., както и на приходите от туристическата индустрия на Гърция.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

По темата на дисертационния труд са посочени общо 5 научни публикации на докторантката, които са под формата на научни статии. Две от статиите са в списание „Entrepreneurship“ на Югозападния университет „Неофит Рилски“, една в „International Journal of Economics, Finance and Management Sciences“ и две в „American Journal of Humanities and Social Sciences Research“ (AJHSSR).

Посочените публикации на докторантката показват достатъчна степен на разпространение на получените резултати от дисертационното ѝ изследване в научната литература.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът към дисертационния труд на български език е в обем на 41 страници. Той отразява коректно съдържанието на труда.

Докторантката е приложила Справка за изпълнение на националните минимални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика. Справката показва, че докторантката има общо 90 точки, с което преизпълнява националните минимални изисквания за придобиване на ОНС „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Към дисертационния труд на докторантката Николетта Дека имам следните бележки, препоръки и въпроси:

Първо, няма ясно изразена изследователска теза на дисертационния труд. Има дефинирани пет изследователски хипотези. Въз основа на тях добре би било да се оформи една изследователска теза на труда. Също така не са дефинирани и обект, и предмет на изследването.

Второ, в структурно отношение дисертационният труд няма самостоятелно обособени глави, а по примера на западни статии – всички части на труда – общо 12, са номерирани, в т.ч. и увода, и заключението. Тези части на труда са прекалено много на брой. В труда има много повторения и е препоръчително да бъдат съкратени и изчистени. Например, въпросите за стратегиите и плановете за управление на кризи се разглеждат на много места.

Трето, всички части на труда са небалансирани – има такива с прекалено голям обем, има и много кратки. След известно съкращение и реструктуриране на частите на труда, би се постигнала известна балансираност.

Четвърто, част 11 е напълно излишна при положение, че основните методологични въпроси на изследването са представени още в увода на труда. Още повече, в края на труда, малко преди заключението, няма никакъв смисъл да се обяснява методологията.

Пето, има нужда от форматиране на целия дисертационен труд и на автореферата. Има много празни места по страниците, разминаване между страниците в съдържанието и реалните страници, и др.

Шесто, има пропуски и неясноти при преводите на материалите на докторантката. Дори името ѝ е изписано по различен начин на български език в автореферата и в заповедта за научно жури. В становището си съм се придържала към изписването на името ѝ съгласно заповедта за научно жури. Препоръката ми е подобни неясноти при защити на докторанти на английски език да се изчистват преди подаването на цялата документация към научните журита.

Седмо, би трябвало в заключението на труда ясно да се посочи дали са изпълнени поставените изследователски въпроси и задачи на рецензирания дисертационен труд, и дали всяка от изследователските хипотези се потвърждава се или се отхвърля.

Във връзка с това имам два въпроса към докторантката:

1. Каква е ефективността на събирането на данъци в Гърция на регионално ниво и как се представят различните региони на Гърция по отношение на данъчните приходи?

2. Какви промени в политиката препоръчва докторантката, за да се увеличат данъчните приходи в Гърция?

8. Заключение

Дисертационният труд на тема „Ефектите от пандемията Covid-19 върху гръцката икономика“ на Nicolette Decca представлява самостоятелно изследване, което съдържа научни и научно-приложни приноси. Въз основа на това давам положителна оценка на рецензирания дисертационен труд и автореферат, и предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на Nicolette Decca образователната и научна степен „доктор“ по професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“, Югозападен университет „Неофит Рилски“, Благоевград.

30.08.2023 г. / София

Подпис:

/проф. д-р Силвия Трифонова
Трифонова-Праматарова/

О P I N I O N

From: *Prof. Silvia Trifonova Trifonova-Pramatarova, PhD*
UNWE, Department of Finance, Faculty of Finance and Accounting
Scientific specialty „Finance, money circulation, credit and insurance“

Regarding: Dissertation for the award of the educational and scientific degree “**doctor**” in the scientific specialty “Finance, money circulation, credit and insurance” at the South West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad

Author of the dissertation: *Nikoletta Nteka*
Topic of the dissertation: *The Effects of the Pandemic Covid-19 on the Greek Economy*

Grounds for presenting the review: participation in the composition of the scientific jury for the defense of the dissertation according to Order № 1169/24.07.2023 of the Rector of the South West University “Neofit Rilski” Prof. Borislav Yurukov, PhD

1. Information about the PhD student

The PhD student was trained in a full-time doctoral program in English in professional field 3.8. Economics, area of higher education 3. Social, economic and legal sciences, scientific specialty “Finance, monetary circulation, credit and insurance” in the Department of Finance and Accounting at the Faculty of Economics at the South West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad.

2. General characteristics of the presented dissertation

The dissertation presented for review is dedicated to a very current and significant problem for our neighboring country, namely – the impact of the Covid-19 pandemic on the economy of Greece.

The dissertation was developed in a total volume of 280 pages. It

contains 12 numbered parts, including an introduction, 10 parts and a conclusion, a bibliography and an appendix.

At the beginning of the dissertation lists of the tables, diagrams and figures included in the work are presented.

The dissertation contains 14 tables, 18 diagrams and 5 figures.

The Introduction of the dissertation indicates the relevance of the problem, the purpose of the research, the research hypotheses, the questions posed by the dissertation research, the research tasks, the methodology used in the study, as well as a brief description of the contributions of the dissertation and the content in individual parts of the dissertation.

The *main objective of the dissertation* is to analyze the tax revenue of Greece on a regional scale and to identify the main factors that explain the difference in the country's tax revenue capacity.

The dissertation aims to answer the following *research questions*:

1. Which factors most significantly affect Greece's regional revenue capacity?
2. How do the different regions of Greece perform in terms of tax revenue?
3. Can provincial tax outcomes be expected to vary across provinces?
4. How can tax revenues in Greece be best increased through policy changes?

In accordance with the research questions, the PhD student set the following *tasks of the dissertation* (in my opinion, however, they are incorrectly called objectives):

1. To examine the relationship between the tax burden and various social and economic elements.
2. To assess the effectiveness of tax collection in Greece at the regional level.
3. To analyze the differences in regional tax revenues in Greece.
4. To give advice to Greek politicians on how to boost the country's revenue collection efforts.

The following *five research hypotheses* of the dissertation are formulated:

H1: The Greek health system was able to cope with the Covid-19 pandemic crisis through effective coordination of health resources, implementation of preventive measures and timely decision-making.

H2: Crisis management in the Greek healthcare system during the Covid-19 pandemic can be characterized as successful based on low infection rates, effective containment measures and minimized impact on healthcare infrastructure.

H3: Weaknesses of the Greek health system in its efforts to address the Covid-19 pandemic crisis include inadequate health infrastructure, shortages of medical supplies, limited testing capacity, and challenges in public health messaging and communication.

H4: The strengths of the Greek health system in its efforts to deal with the Covid-19 pandemic crisis lie in its robust primary care system, proactive surveillance and contact tracing, effective collaboration between health care providers and public healthcare authorities and the use of telemedicine and remote monitoring technologies.

H5: By implementing strategies such as strengthening healthcare infrastructure, improving testing and contact tracing capabilities, improving public health communication and messaging, and investing in research and development, the Greek healthcare system can further increase its coping efforts with the Covid-19 pandemic, leading to increased success and efficiency in managing future outbreaks.

The *methodology used to achieve the research objectives* includes theoretical-methodological analysis, descriptive method, comparative analysis, empirical analysis. The author constructed two regression models. All diagnostic tests are attached.

The list of used literature includes a total of 254 used literary sources. The multitude of literary sources used and cited in the dissertation show that the PhD student knows the researched issues very well.

3. Evaluation of the obtained scientific and scientific-applied results

The first part of the dissertation is the introduction.

The second part is devoted to the nature and theoretical foundations of crises. N. Taleb's theory of the Black Swan and E. Lorenz's theory of the butterfly effect are examined.

In the 3rd part, definitions of crises are presented, different categories of crises are specified according to different factors. The main causes and main characteristics of the crises are identified, and the chronicle of the recent Covid-19 pandemic crisis is described.

In the 4th part, the emphasis is placed on the main stages of the development of a given crisis. These refer to the prodromal stage, the acute crisis stage, the chronic crisis stage, and the final crisis resolution stage.

The 5th part is dedicated to crisis management. Crisis management is defined and the procedure for the purpose is described. The main rules for crisis management, their main content and the crisis management strategy are analyzed. The main stages of crisis management are indicated.

The 6th part describes the crisis management plans.

Part 7 focuses on the Covid-19 pandemic. The sectors in Greece on which the pandemic has the strongest impact have been analyzed.

Part 8 is devoted to crisis management strategies. These are the prevention strategy, the response strategy, the attack and defense strategy, the review consequence strategy, the communication strategy and finally the positioning procedure strategy.

The 9th part is dedicated to the Greek health sector.

Part 10 analyzes the development of the Greek economy before and after the Covid-19 pandemic – in terms of key macroeconomic indicators such as employment, unemployment, inflation, wages, business profits, income inequality, poverty, balance of payments indicators, etc.

Part 11 presents the main methodological issues of the study.

Part 12 is devoted to the empirical results obtained from the conducted research. It focuses on the financial impact of the Covid-19 pandemic on the Greek economy.

Part 13 is devoted to regression analysis. The regression analysis shows a negative relationship between net domestic credit and the interest rate on loans. The Covid-19 pandemic has a negative impact on both net domestic credit and the interest rate on loans.

Part 14 is the conclusion of the dissertation. The most important conclusions and generalizations reached by the doctoral student in the course of the analysis are systematized. However, it is not clear what is the effectiveness of tax collection in Greece at the regional level and what is the relationship between the tax burden and the various social and economic elements that are set as research tasks of the work. It would be good to state more clearly whether each of the research hypotheses is confirmed or rejected.

4. Evaluation of scientific and scientific-applied contributions

I can point out two scientific and scientific-applied contributions of the PhD student's dissertation, namely:

1. Made a comprehensive analysis of the impact of the Covid-19 crisis on the Greek economy, compared to the economic and debt crisis of 2008-2012. The study of the effect of Covid-19 as a unique “Black Swan“ event enriches the existing specialized financial literature.

2. An assessment of the impact of the Covid-19 pandemic on the main macroeconomic variables of GDP, employment, unemployment, inflation, wages, business profits, income inequality, poverty, balance of payments indicators, etc., as well as tourism revenues industry of Greece.

5. Evaluation of dissertation publications

A total of 5 scientific publications of the doctoral student, which are in the form of scientific articles, are indicated on the subject of the dissertation. Two of the papers are in the journal “Entrepreneurship” of the South West University “Neofit Rilski”, one in the “International Journal of Economics, Finance and Management Sciences” and two in the “American Journal of Humanities and Social Sciences Research” (AJHSSR).

The mentioned publications of the PhD student show a sufficient degree of dissemination of the obtained results of her dissertation research in the scientific literature.

6. Evaluation of the abstract

The abstract for the dissertation in Bulgarian is 41 pages long. It correctly reflects the content of the work.

The PhD student has attached a Reference of fulfillment of the national minimum requirements for the acquisition of the educational and scientific degree “doctor” in professional field 3.8. Economy. The Reference shows that the doctoral student has a total of 90 points, which fulfills the national minimum requirements for obtaining the educational and scientific degree “doctor” in professional field 3.8. Economy.

7. Critical remarks, recommendations and questions

I have the following remarks, recommendations and questions regarding the doctoral student Nicoletta Nteka’s dissertation:

First, there is no clearly stated research thesis of the dissertation. There are five research hypotheses defined. Based on them, it would be good to form a research thesis of the work. Also, both the object and the subject of the research are not defined.

Secondly, in terms of structure, the dissertation does not have independent chapters, and according to the example of Western articles – all parts of the work – 12 in total, are numbered, including both the introduction and the conclusion. These parts of dissertation are too numerous. There are many repetitions in the dissertation and it is recommended that they be shortened and cleaned. For example, issues of crisis management strategies and plans are addressed in many places.

Thirdly, all parts of the dissertation are unbalanced – there are those with too much volume, there are also very short ones. After some downsizing and restructuring of parts of the work, some balance would be achieved.

Fourth, part 11 is completely redundant given that the main methodological issues of the study are already presented in the introduction of

the work. Moreover, at the end of the dissertation, shortly before the conclusion, there is no point in explaining the methodology.

Fifth, there is a need to format the entire dissertation and the abstract. There is a lot of blank space on the pages, a discrepancy between the content pages and the actual pages, etc.

Sixth, there are gaps and ambiguities in the translations of the doctoral student's materials. Even her name is spelled differently in Bulgarian in the abstract and in the scientific jury order. In my opinion, I have adhered to the spelling of her name according to the scientific jury order. My recommendation is that such ambiguities in defenses of doctoral students in English be cleared up before submitting all the documentation to the scientific juries.

Seventh, it should be clearly indicated in the conclusion of the dissertation whether the research questions and objectives of the peer-reviewed dissertation have been met, and whether each of the research hypotheses is confirmed or rejected.

In this regard, I have two questions for the doctoral student:

1. What is the efficiency of tax collection in Greece at the regional level and how do the different regions of Greece perform in terms of tax revenue?
2. What policy changes does the PhD student recommend to increase tax revenue in Greece?

8. Conclusion

Nicoletta Nteka's dissertation on "The Effects of the Pandemic Covid-19 on the Greek Economy" is an independent study that contains both scientific and applied scientific contributions. Based on this, I give a positive assessment of the peer-reviewed dissertation and abstract, and I propose to the respected members of the scientific jury to award Nicoletta Nteka the educational and scientific degree "doctor" in professional field 3.8. Economics, scientific specialty "Finance, money circulation, credit and insurance", South West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad.

30.08.2023 / Sofia

Signature:

/Prof. Silvia Trifonova Trifonova-
Pramatarova, PhD/